

წინასიტყვაობა

სამართლებრივი პროცესების დინამიური განვითარების კვალდაკვალ არსებობს მისი სიღრმისეული განსჯის, აკადემიური გაანალიზების საჭიროება, რაც, თავის მხრივ, ხელს უწყობს სამართლის მიზნების რეალიზებას, მისი ეფექტიანობის ამაღლებას. კვლევის ამა თუ იმ მეთოდოლოგიაზე, მონაცემებსა და საზოგადოებრივ აღქმებზე დაფუძნებული მიგნებების გააზრება, საკან-

ონომდებლო მოწესრიგებისა და სასამართლო პრაქტიკის რაციონალური ანალიზი განაპირობებს სამართლებრივი ცნობიერების შეუქცევად ზრდას. ეს კი ერთმნიშვნელოვნად ეხმარება პოლიტიკის შემქმნელებს, გადაწყვეტილების მიმღებ პირებსა თუ ორგანოებს, აირჩიონ დასაბუთებული, გონივრულად მართებული, შედეგზე ორიენტირებული გადაწყვეტები.

„საკონსტიტუციო სამართლის ჟურნალი“ წარმოადგენს ხელმისაწვდომ აკადემიურ პლატფორმას, რომელიც ღიაა როგორც ახალგაზრდა მკვლევარებისთვის, ასევე აღიარებული მეცნიერებისთვის. იგი საერთაშორისო-რეფერირებადი გამოცემაა, რომელიც იურიდიული პროფესიის პრაქტიკოსებსა და მკვლევარებს ანიჭებს შესაძლებლობას, ფართო საზოგადოებას გააცნონ საკუთარი ნაშრომები და დაიმკვიდრონ ადგილი კვლევითი საქმიანობის მიმართულებით. ამასთანავე, გამოცემა ღირებული წყაროა სტუდენტებისა და იურიდიული პროფესიის სფეროს წარმომადგენლებისთვის, მიიღონ ინფორმაცია და გაიღრმავონ ცოდნა მიმდინარე, აქტუალური სამართლებრივი საკითხების თაობაზე.

„საკონსტიტუციო სამართლის ჟურნალის“ წინამდებარე გამოცემა აერთიანებს ქართველი ავტორების ხუთ აკადემიურ ნაშრომს. კერძოდ, ჟურნალში თავმოყრილია ქართველი მკვლევარების ნაშრომები შემდეგ საინტერესო სამართლებრივ საკითხებზე: მიგრაციის სამართლებრივი ფენომენის კონსტიტუციურსამართლებრივი ანალიზი „მესამე ქვეყნის“ პერსპექტივიდან, კერძოდ, იმ სახელმწიფოთა სამართლებრივ კონტექსტში, რომლებშიც თავშესაფრის მაძიებელი დროებით რჩება მანამ, სანამ დანიშნულების ქვეყანაში განიხილება მისთვის თავშესაფრის მიცემის უფლება (პროფესორ ანა ფირცხალაშვილის ავტორობით), გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენის სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობის დანაწესის

(საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 269-ე მუხლის მე-5 ნაწილი) გააზრება, რომლის მიხედვითაც სასამართლო უფლებამოსილია, შესაბამისი პირობების არსებობისას, პირის მიმართ გამოიტანოს გამამტყუნებელი განაჩენი, დაუნიშნოს სასჯელი და შემდგომ მისი მოხდისაგან გაათავისუფლოს (ასოც. პროფესორ ლავრენტი მაღლაკელიძის ავტორობით), ადვოკატის გამოხატვის თავისუფლების ფარგლები (ჯამლათ გვიდიანის ავტორობით), ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის სასამართლოს პრაქტიკის განხილვა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) აკრძალვასთან მიმართებით (ასოც. პროფესორ მარინა მესხის ავტორობით), ბრალდებულისა და მოწმის საპროცესო სტატუსის ანალიზი საკონსტიტუციო სასამართლოს პლენუმის 2021 წლის 28 დეკემბრის გადაწყვეტილების ფონზე (მაია ახვლედიანის ავტორობით).

ამასთანავე, წინამდებარე გამოცემაში მოცემულია საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ 2023 და 2024 წელს გამოტანილი სამი პრეცედენტული მნიშვნელობის მქონე გადაწყვეტილების მიმოხილვა. კერძოდ, ჟურნალი წარმოადგენს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2023 წლის 22 ნოემბრის №2/8/1444 („ნიკოლოზ აკოფოვი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“), 2023 წლის 14 დეკემბრის №3/3/1635 („საქართველოს სახალხო დამცველი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“) და 2024 წლის 12 ივლისის („თელავის რაიონული სასამართლოს კონსტიტუციური წარდგინება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილისა და საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 191-ე მუხლის მე-3 ნაწილის კონსტიტუციურობის თაობაზე“) გადაწყვეტილებების მიმოხილვას.

2023 წლის 22 ნოემბრის №2/8/1444 („ნიკოლოზ აკოფოვი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“) გადაწყვეტილებაში საკონსტიტუციო სასამართლომ იმსჯელა პატიმრობის კოდექსით დადგენილი რეგულირების კონსტიტუციურობის თაობაზე, რომელიც გამომძიებელს/პროკურორს ანიჭებდა უფლებამოსილებას, პატიმრობის დაწესებულებაში მოთავსებული ბრალდებულისათვის შეეზღუდა ხანმოკლე პაემნის, მიმოწერისა და სატელეფონო საუბრის უფლებები. 2023 წლის 14 დეკემბრის №3/3/1635 („საქართველოს სახალხო დამცველი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“) გადაწყვეტილებაში საკონსტიტუციო სასამართლომ შეაფასა „შეკრებებისა და მანიფესტაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის იმ ნორმის კონსტიტუციურობა, რომელიც ადგენდა შეკრების ან მანიფესტაციის ორგანიზებისა და ჩატარების შესახებ მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელ ორგანოში გაფრთხილების შეტანის ვალდებულებას მის ჩატარებამდე არა უგვიანეს 5 დღისა. 2024 წლის 12 ივლისის („თელავის რაიონული სასამართლოს

კონსტიტუციური წარდგინება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილისა და საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 191-ე მუხლის მე-3 ნაწილის კონსტიტუციურობის თაობაზე“) გადაწყვეტილებაში საკონსტიტუციო სასამართლომ შეაფასა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული იმ ნორმების კონსტიტუციურობა, რომლებიც, ერთი მხრივ, ადგენდა, რომ თუკი დანაშაული ჩაიდინა შერაცხადმა პირმა, თუმცა განაჩენის გამოტანამდე ფსიქიკურად დაავადდა, იგი სასამართლოს მიერ შეფარდებულ სასჯელს გამოჯანმრთელებამდე მოიხდის შესაბამის სამედიცინო (სამკურნალო) დაწესებულებაში; ხოლო, მეორე მხრივ, სადავო ნორმები განსაზღვრავდა, რომ იმ ბრალდებულის მიმართ, რომელიც დანაშაულის ჩადენის დროს შერაცხადი იყო და შემდეგ შეურაცხადი გახდა, სასამართლოს გამოაქვს გამამტყუნებელი განაჩენი და მსჯავრდებული გამოჯანმრთელებამდე სასჯელს მოიხდის შესაბამის სამედიცინო (სამკურნალო) დაწესებულებაში, გამოჯანმრთელების შემთხვევაში კი სასჯელის მოხდა გაგრძელდება საერთო წესით.

იმედს გამოვთქვამ, „საკონსტიტუციო სამართლის ჟურნალის“ წინამდებარე გამოცემა დაეხმარება იურიდიული პროფესიის სფეროს წარმომადგენლებს, გაიღრმავონ ცოდნა მიმდინარე, აქტუალური სამართლებრივი საკითხების თაობაზე.

პროფესორი **მერაბ ტურავა**
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარე